

ØSTRE LANDSRET DOM

afsagt den 13 februar 2019

Sag BS-4469/2018-OLR
(4. afdeling)

A
(advokat Eddie Omar Rosenberg Khawaja)

mod

Københavns Kommune
(advokat Lars Carstens)

Københavns Byret har den 8. februar 2018 afsagt dom i 1. instans (sag BS-8215/2017-KBH).

Landsdommerne Lene Jensen, Inge Neergaard Jessen og Lisbeth Walthersdorf Katafai (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, A (herefter A), har gentaget sin påstand for byretten om, at Københavns Kommune tilpligtes at anerkende, at der ikke på baggrund af garantierklæring af 26. november 1999 og 14. marts 2003 kan ske inddrivelse hos hende for hjælp til forsørgelse udbetalt til B.

Indstævnte, Københavns Kommune, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

A har i forbindelse med ankesagen fremlagt kopi af B's marokkanske pas med pasnummer ...091 samt udskrift fra en marokkansk myndighed med oplysning om udstedte marokkanske pas til B.

Af udskriften fremgår det, at passet med pasnummer ...091 blev udstedt den 29. oktober 2012 og udløb den 29. oktober 2017.

Der er endvidere fremlagt privat indhentet udskrift fra folkeregisteret vedrørende B's bopæl, hvoraf det fremgår, at hun fra den 28. januar 2018 er registreret på adressen ... 56, 3. tv,

Forklaringer

A, C og F har afgivet supplerende forklaring.

G, H og I har endvidere afgivet forklaring.

A har forklaret bl.a., at hun, da hun første gang skrev under på en garantierklæring, spurgte til betydningen af underskriften. Hun fik da det svar, at hun skulle forsørge sin svigermor, B, indtil svigermoderen fik permanent opholdstilladelse. Da hun første gang underskrev en garantierklæring, var hun fysisk tilstede i Udlændingestyrelsen, men ikke da hun underskrev en ny garantierklæring i 2003. Hendes daværende ægtefælle stod for at sende ansøgninger om forlængelse af B's opholdstilladelse. Hun kan ikke huske, om hun underskrev noget i den forbindelse. Hun opfattede det ikke som noget problem, at hun skulle forsørge svigermoderen. Svigermoderen boede hos dem. Hun havde selv arbejde og tjente penge. Hun troede, at forsørgelsespligten bortfaldt, når B fik permanent opholdstilladelse. Hun havde ikke forestillet sig, at hun efter 20 år kunne blive mødt med et krav om tilbagebetaling. Hun har ikke økonomisk mulighed for at betale penge til kommunen. Da hun i 2003 igen underskrev en garantierklæring om forsørgelse af B, vidste hun godt, at B havde søgt om permanent opholdstilladelse. Hun kan ikke huske, om hendes underskrift på erklæringen fra 2003 havde noget med ansøgningen om permanent opholdstilladelse at gøre.

Hun har heller ikke i dag kontakt til B og har ikke haft det siden 2007. Det er hendes formodning, at B nu bor hos sin yngste søn i Sverige. B har boet hos denne søn siden omkring 2008. Hun ved, at B har været i Marokko sammen med D, fordi hendes børn har mødt B i Marokko, når de har været på sommerferie dér.

Hun har fortsat arbejde som Hun bor sammen med sin yngste søn. Hun har kontakt til sin tidligere ægtefælle, fordi de har fælles børn.

C har forklaret bl.a., at hans mor, B, opholder sig hos hans lillebror D i Sverige. Han har prøvet at ringe til sin mor. Hun har ingen telefon selv, så han har ringet til D's svenske telefonnummer.

Han har ikke fået lov til at tale med sin mor i telefonen. Han har for en måned siden besøgt sin mor hos sin bror.

Han underskrev første gang en garantierklæring i 1999. Hans daværende ægtefælle, A, D og han selv blev dermed ansvarlige for forsørgelsen af hans mor. Deres forsørgelsespligt bestod alene, indtil hun kunne opnå permanent opholdstilladelse. Det oplyste Udlændingestyrelsen. Forsørgelsespligten bestod i hvert fald, indtil hun blev pensionist. Hun var omkring 60 år i 1999. De var alle tre fysisk tilstede hos Udlændingestyrelsen, da de underskrev garantierklæringerne i 1999. Han husker ikke de nærmere omstændighederne omkring forlængelsen af opholdstilladelsen i 2004, blot at der blev indgivet ansøgning. Han hjalp sin mor med ansøgningen. D hjalp også.

Han flyttede fra A i 2007. Hans mor flyttede med ham. Hun boede sammen med ham i et til to år. Derefter flyttede hun hjem til D og dennes familie i ...kvarteret. Da hans mor blev syg, søgte de om hjælp til pleje fra kommunen. Det hjalp han med. Det var D, der hjalp deres mor med at få kontanthjælp. De fik oplyst, at hvis man bor fast i Danmark, skal man have fast indkomst såsom kontanthjælp.

Han så sin mor i sommer i Marokko. Hun er på ferie i Marokko hver sommer. Det passer ikke, at hun ikke har et pas, for hun rejser hver sommer. Han fandt det pas, som er fremlagt i sagen, i hendes tøj i Marokko i sommer. Den fremlagte udskrift vedrørende hans mors pas har han skaffet fra ambassaden i Marokko for at få bekræftet, at hun har et pas.

G har forklaret bl.a., at B er hendes fars kone og således hendes stedmor. Hun og B kender derfor hinanden godt. B er nu blevet Hun bor selv på B bor i Sverige hos vidnets lillebror, D. D's ægtefælle tager sig af B. Hun har besøgt B én gang i Sverige for 1½ år siden. B har haft adresser i Danmark, men hun har ikke boet på disse adresser. B flyttede til Sverige i 2008 sammen med D og dennes familie. B fulgte med, da D flyttede. Inden B flyttede til Sverige, har hun besøgt B på en adresse i Danmark, vist nok i ...kvarteret. B har tidligere besøgt hende mange gange, men ikke i de sidste to år, hvor B har været Når B har besøgt hende, har hun været i følgeskab med D og hans kone.

Hun og B har været i Marokko sammen to gange, senest i 2017, hvor B var sammen med D. Hun ved ikke, hvor længe B opholdt sig i Marokko, men det var mere end en måned. Hun var selv i Marokko i 1½ måned.

D har sagt, at B har adresse i Danmark, selvom hun opholder sig i Sverige. Det er kun fra D, hun har hørt dette. B har været indlagt på Bispebjerg Hospital mange gange. B har ikke været indlagt på hospital i Sverige.

H har forklaret bl.a., at A er hans mor. B er hans farmor. B opholder sig i Sverige hos D og dennes familie. Han har besøgt hende i Sverige én gang, det var i 2009, hvor han overnattede et par dage. Formålet var at besøge hans fætre. Hans farmor var ikke bare på besøg i lejligheden i Sverige. Hun havde mere tøj end normalt, og hun havde sat sit præg på boligen. Hun havde ikke eget værelse, men boede i stuen. Han er sikker på, at hun boede og fortsat bor der.

Han har forsøgt at besøge hende på adressen i ..., men døren blev ikke åbnet. Han har ikke besøgt hende på andre adresser. Fra 2007 boede B sammen med hans far. Før 2008 boede hun i ...kvarteret hos D og dennes familie. I 2008 flyttede hun til Sverige med D og dennes familie. Hans farmors adresser i Danmark er proforma. Han har været i lejligheden på X-adresse. Han kan ikke huske husnummeret, men lejligheden er beliggende lige overfor Lejligheden havde tre soveværelser. Hans farmor var der, men boede der ikke.

B har været indlagt på Bispebjerg Hospital en del gange. Han bliver altid kontaktet af D, når hun bliver indlagt. Det er D, som følger hende på hospitalet. Når hun bliver udskrevet, tager hun hjem til Sverige igen. Han har ikke selv kontaktet sin farmor siden 2009. Det er ham, som bliver kontaktet.

Han var i Marokko i august 2018. Da var hans farmor netop rejst hjem fra Marokko. Hun havde været der over sommeren. Han har billeder af hende fra Marokko, som er taget i sommer. Han har set hende en del gange i Marokko.

I har forklaret bl.a., at han er søn af A. Siden januar 2013 har han, bortset fra få måneder, ikke boet i København. Han bor nu i ... hvor han har boet i knapt et år. Han boede før i Han ser derfor ikke sin farmor ret tit. Han så hende sidst i 2017 på en ferie i Marokko. Under ferien besøgte han sin onkel, D, hvor hans farmor også var tilstede.

Da hans forældre gik fra hinanden, flyttede hans farmor sammen med hans far. Hun boede herefter sammen med hans far i en kort periode. Herefter flyttede hun ind hos D og dennes ægtefælle, som på det tidspunkt boede i ...kvarteret. Senere flyttede D og dennes familie til Sverige, og hans farmor fulgte med. Det var nok i 2008 eller 2009. Han har ikke besøgt sin farmor i Sverige. Han har ikke talt i telefon med hende, men når han har talt i

telefon med sine fætre i Sverige, har han bedt dem om at hilse hende. Han har en enkelt gang besøgt sin farmor, da hun var indlagt på Bispebjerg Hospital.

F har forklaret bl.a., at hun fortsat er sagsbehandler i Københavns Kommune. Kommunen skal hver tredje måned følge op på, om der fortsat er grundlag for at yde kontanthjælp. Forpligtelsen følger af loven. Tilbage i 2007 tjekkede man formueforhold ved at slå borgeren manuelt op i systemet. Det var på daværende tidspunkt den eneste kontrol.

Kontrollen blev omkring 2009 skærpet ved, at borgerne fremover skulle møde personligt med pas og billetter, hvis de havde været ude at rejse. Kontrollen foretages blandt andet med henblik på at tjekke, om borgeren skal i aktivering. Hvis borgeren ikke har sit pas m.v. med, spørger de til, om der har været foretaget rejser. Hvis borgeren ikke møder til kontrol, bliver borgeren i første omgang partshørt, og derefter har kommunen mulighed for at stoppe kontanthjælpen. Kommunen foretager også hvert år opfølgning i forhold til borgerens formueforhold. Det sker ved at sammenkøre deres oplysninger med oplysninger fra SKAT. På den måde får de oplysninger om blandt andet antallet af biler, som er registeret hos borgeren, evt. indestående i banken og oplysninger om oprettelse af firma.

Ved hjælp af indkomstregisteret, hvortil der sker indberetning om løn fra arbejdsgivere, kan de tjekke, om borgeren har "indtægtshuller". Hvis der er "huller i indkomstgrundlaget", kan det være en indikation på, at borgeren har været i udlandet.

Hun har orienteret sig i B's sag, inden hun mødte i dag. Der har været foretaget standardkontrol. En ekstra kontrol vil ske på baggrund af en konkret individuel vurdering. Der er intet i B's sag, som ville give anledning til ekstra kontrol. Kommunen stoler på de oplysninger, som borgeren giver.

En bopælskontrol, hvor de tager ud og ringer på døren, sker meget sjældent. En sådan kontrol vil muligvis ske, hvis kommunen får oplysninger om, at borgeren har en anden bopæl end oplyst. I den konkrete sag er bortkomsten af flere pas lidt usædvanlig, men det giver ikke i sig selv anledning til ekstra kontrol.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

B ansøgte i 1999 om opholdstilladelse i Danmark efter reglerne om familiesammenføring med sine herboende børn, jf. dagældende udlændin-

gelovs § 9, stk. 1, nr. 4, (lov nr. 421 af 1. juni 1994). Af den i 1999 gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 4, jf. stk. 1, nr. 4, fremgik, at opholdstilladelse til bl.a. forældre over 60 år var betinget af, at den person i Danmark, som udlændingen skulle familiesammenføres med, påtog sig at forsørge ansøgeren. Den 21. december 1999 meddelte Udlændingestyrelsen B opholdstilladelse på betingelse af, at de personer, som hun blev familiesammenført med, kunne forsørge hende.

Det er ubestridt, at A afgav garantierklæringer af 26. november 1999 og 14. marts 2003 over for Udlændingestyrelsen om, at hun påtog sig den fulde forsørgelse af B. Ligelydende erklæringer blev afgivet af A's daværende ægtefælle og hans bror. Københavns Kommune vurderede på Udlændingestyrelsens forespørgsel, at A sammen med sin daværende ægtefælle og dennes bror var i stand til at forsørge B. Den 20. december 2000 fik B forlænget sin opholdstilladelse, og den 19. januar 2004 blev hun meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det fremgik af den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 5, at kommunen skulle inddrive de beløb, som var ydet en ansøger i hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, såfremt en herboende person (garanten) som vilkår for en opholdstilladelse til ansøgeren havde påtaget sig at forsørge ansøgeren.

Den regulering af udlændingelovens § 9, stk. 13, som trådte i kraft i 2002, hvorefter inddrivelsesordningen ikke finder anvendelse for offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, som ydes ansøgeren, efter at den pågældende er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, er ikke af betydning for den foreliggende tvist, allerede fordi denne lovændring ikke finder anvendelse for udlændinge, der - som B - allerede var meddelt opholdstilladelse inden lovens ikrafttræden den 1. juli 2002. Dette fremgår direkte af § 8, stk. 2, 2. pkt. i lov nr. 365 af 6. juni 2002.

På denne baggrund, og da garantierklæringerne ikke indeholder nogen begrænsning - heller ikke tidsmæssig - for garantens hæftelse, har Københavns Kommune i overensstemmelse med dagældende udlændingelovs § 9, stk. 5, været forpligtet til dels at pålægge A at tilbagebetale den hjælp til forsørgelse, som kommunen har ydet til B, dels at inddrive hjælpen hos A.

Spørgsmålet er herefter, om kommunen har manglet grundlag for at udbetale hjælp til forsørgelse til B.

Heller ikke efter bevisførelsen for landsretten er der grundlag for at antage, at B skulle have opgivet sin opholdstilladelse i Danmark eller på noget tidspunkt efter den 1. september 2013 haft ophold uden for Danmark i mere end 12 på hinanden følgende måneder, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1.

Med disse bemærkninger tiltræder landsretten, at den af A afgivne garanti kan gøres gældende over for hende, således at hun hæfter for betaling af den hjælp, der er udbetalt til forsørgelse af B.

Herefter stadfæstes byrettens dom.

Efter sagens udfald skal A i sagsomkostninger for landsretten betale 30.000 kr. til Københavns Kommune. Beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til sagens omfang, forløb og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal A inden 14 dage betale 30.000 kr. til Københavns Kommune. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 13-02-2019 kl. 10:00

Modtagere: Indstævnte KØBENHAVNS KOMMUNE, Advokat (H) Lars Carstens, Advokat (L) Eddie Omar Rosenberg Khawaja, Appellant A